

Từ huyện Vân Hồ (Sơn La), xuyên qua những dải rừng già ngút tầm mắt, những thửa ruộng bậc thang hùng tráng, những nếp nhà sàn người Thái ẩn hiện trong sương mù, đến tận cùng rừng già, chẳng còn đường nữa, thì con suối Chiềng Yên hiện ra, với xa xa là tiếng thác Tát Nàng ào ào, tung bọt trắng. Dọc con suối Chiềng Yên, là những tấm biển “cấm bắt cá”, nhưng nhìn mãi dòng suối nước trong vắt chảy ào ào chẳng thấy con cá nào. Anh chàng Tráng A Tu, ông chủ homestay và [đặt khách sạn](#) cho khách du lịch ở Vân Hồ khẳng định chắc nịch “chính em nghe dân kể có con suối giữa rừng ở Chiềng Yên cá thần nhiều lắm, dân không dám ăn”. Dò hỏi mãi, rồi người Thái sinh cư bên con suối Chiềng Yên mới ồ lên: “VẬY thì là suối cá bản Bưốt rồi. Suối ấy đúng là giữa rừng già, nhiều cá lắm”.

Cuối bộ hơn giờ đồng hồ, thì Bản Bưốt (xã Chiềng Yên) hiện ra. Bản Bưốt chỉ có vài chục nóc nhà, nằm lọt thỏm giữa một thung lũng, với những dãy núi đá răng cưa nhấp nhô, rừng già ngút ngát. Chẳng phải bản làng xa xôi, hiểm trở bậc nhất nước Việt Nam, nhưng bản Bưốt vẫn chưa có điện thì thật lạ lùng. Con suối nhỏ, nước chảy hiền hòa, uốn lượn quanh bản nước trong vắt tinh khiết. Nhìn từ vệ tinh, bản Bưốt nằm đúng ranh giới với tỉnh Hòa Bình. Con suối Bưốt bắt nguồn từ núi Xà Lạc sừng sững trước mắt. Đây là dãy núi thú vị, nơi khởi nguồn của những mạch nước khoáng nóng. Phía bên kia núi, là bản Phụ Mẫu, có những mạch nước khoáng nóng sủi lên. Bên này, ở bản Bưốt, nước nóng cũng chui ra từ chân núi, chảy tràn trên mặt ruộng, rồi nhập vào suối Bưốt trong lành.

Du khách đứng bên suối Bưốt, đang loay hoay, không biết cá mú tụ họp ở đâu, thì một bà cụ đi ngang qua. Bà bảo, cá dưới suối nhiều lắm, nhưng bọn nó rúc vào hang đá rồi, giờ phải có thứ gì ăn thì chúng mới chịu ngoi ra. Một người phụ nữ Thái sống ở cách suối Bưốt không xa, thấy khách lạ loay hoay tìm kiếm đồ ăn cho cá, thì chạy về nhà, lấy chiếc bánh mì. Chị véo từng miếng, rồi ném xuống suối. Kỳ lạ thay, dòng nước trong vắt, nhìn rõ sỏi đá, bỗng nhiên cá ở đâu kéo đến đen kịt dòng nước, tranh cướp mồi xôn xao cả dòng nước bạc. Nhiều nhất là đàn cá suối bằng ngón tay, cổ tay, rồi đến những con cá có dải ánh đỏ, bằng bàn tay người lớn đớp mồi ửng oảng. Loài cá có dải ánh đỏ ở gần sông lưng, chính là cá bống theo cách gọi của người Hà Giang, còn cư dân miền tây Thanh Hóa gọi là cá dếc. Chúng chính là loài cá thần ở suối cá Cẩm Lương (Cẩm Thủy) và Văn Nho (Bá Thước) nổi tiếng Việt Nam, khiến hàng vạn người đến chiêm ngưỡng mỗi năm.

Anh Ngần Văn Tươi, người Thái, chỉ tay về phía hạ nguồn bảo: “Suối có nhiều cá to lắm, là loài cá thần ở Thanh Hóa, nhưng chỉ thi thoảng chúng mới chui ra thôi, còn toàn trốn trong hang”. Theo lời anh Tươi, cái hang này rất kỳ lạ, nằm dưới tảng đá giữa suối. Hang chỉ rộng độ 2 gang tay, vừa một người chui xuống, nhưng chưa ai dám chui vào đó. Mùa mưa, nước lũ cuộn cuộn, suối chảy ầm ầm, nước ngập cả cánh đồng, con suối hiền hòa biến mất, những khúc gỗ còn bị thổi bay, đá lăn ùng ục, nhưng loài cá ở suối Bưốt thì vẫn không bị dòng nước cuốn đi, bởi có cái hang kỳ lạ giữa suối. Cứ đến mùa lũ, chúng lại rờn rẫn, kéo nhau trốn tiệt vào hang.

Anh Tươi kể: “Sống ở bản Bưốt 50 năm rồi, nhưng tôi cũng không biết cái hang ấy sâu thế nào cả. Ngày xưa, đám thanh niên chúng tôi đặt bẫy ở cửa hang, bắt cả tạ cá, chia cho cả bản ăn, nhưng mãi không hết cả. Chúng tôi cũng dùng cây sào chọc vào, nhưng cây sào dài cả chục mét cũng mất hút. Chắc là hang ngầm ở dưới lòng suối lớn và sâu lắm”.

Tôi hỏi vì sao không bắt cá ăn, anh Tươi lắc đầu bảo: “Ngày xưa cũng bắt cá ăn suốt, mà không hết cá, nhưng có mấy vụ người bị điên, người bị chết, người bị cấm khẩu do bắt cá ăn, nên giờ mọi người sợ, không ai dám bắt cá ăn nữa. Với lại, dưới suối có nhiều cá nhìn

cũng thích mắt, nên không ai nữ bắt cá ăn nữa đâu”. Ông Ngần Văn Tình dẫn tôi về phía cuối nguồn, nơi có đập tràn. Tại đây, mặt suối rộng và nông, nước chảy hiền hòa. Những con cá to bằng bàn tay bơi lững lờ. Ông Tình cầm hòn sỏi ném xuống mặt nước, chúng xúm lại tưởng mồi ăn. Khung cảnh bản Bướt với cá mú bơi lội thanh bình, đẹp đẽ.

Theo nguồn: hotels-in-vietnam.com